

EXPUNERE DE MOTIVE

I. CONSIDERAȚII GENERALE

Legea nr. 132/1999 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Calificărilor și al Formării Profesionale a Adulților a consacrat existența comitetelor sectoriale ca structuri de dialog social cu rol de sprijin în dezvoltarea calificărilor. Totuși, reglementarea acestor comitete a fost inițial sumară, prin dispoziții de ordin general, fără o definire clară a statutului, a mecanismelor de constituire și funcționare, a atribuțiilor și a surselor de finanțare.

Abia după 10 ani, prin OUG nr. 28/2009, s-a introdus în Legea nr. 132/1999 o serie de articole, art. 4¹ - 4¹³, prin care s-a clarificat și s-a consolidat rolul comitetelor sectoriale, în condițiile în care acestea sunt esențiale pentru corelarea dintre oferta de formare profesională și nevoile reale ale pieței muncii.

Modificările recente aduse legislației dialogului social au instituit o nouă arhitectură, a sectoarelor de negociere colectivă, ceea ce impune corelarea cadrului juridic al comitetelor sectoriale cu aceste transformări. În același timp, tranzițiile digitală și ecologică, precum și dinamica accelerată a pieței muncii, reclamă mecanisme flexibile și eficiente pentru adaptarea standardelor ocupaționale și a calificărilor profesionale.

II. CUPRINSUL MOTIVĂRII

Motivul emiterii actului normativ

În cadrul legislativ actual, accesul partenerilor sociali reprezentativi în structura comitetelor sectoriale este dificil și nu este garantat în mod automat prin dobândirea reprezentativității la nivelul sectorului de negociere colectivă. Acest lucru conduce la lipsa de control eficient al partenerilor reprezentativi asupra acestor instrumente de dialog social, ceea ce a redus impactul asupra politicilor de calificări.

În forma actuală, structurile sindicale reprezentative și agenții economici din cadrul structurilor asociative reprezentative nu au avut posibilitatea să fie parte integrantă a comitetelor, deși ei sunt principalii beneficiari ai calificărilor profesionale și dispun de capacitatea și competența necesare pentru a semnaliza schimbările din piață.

În lipsa unor structuri funcționale și reprezentative, multe standarde profesionale au rămas neschimbate ani la rând sau nu au reflectat evoluțiile reale ale pieței muncii, generând o deconectare între formarea profesională și cerințele angajatorilor.

În unele cazuri nu au existat actori instituționalizați capabili să furnizeze contribuții pentru apariția de noi ocupații și elaborarea standardelor de formare profesională corespunzătoare. Această carență a împiedicat sistemul de calificări să răspundă rapid transformărilor rapide de pe piața muncii.

Propunerea legislativă răspunde acestor deficiențe printr-o reglementare completă și modernă, care vizează:

- a) Alinierea la noile sectoare de activitate – comitetele sectoriale se organizează conform sectoarelor de negociere colectivă stabilite de legea dialogului social, ceea ce le permite să funcționeze într-o dinamică permanentă, adaptată realităților economice.
- b) Acces deschis pentru partenerii sociali – orice organizație sindicală sau patronală reprezentativă la nivel de sector de negociere colectivă va avea acces necondiționat la constituirea și funcționarea ulterioară a comitetelor sectoriale, garantând astfel legitimitatea și echilibrul acestora.
- c) Flexibilitate prin comitete multisectoriale – se introduce posibilitatea constituirii de comitete multisectoriale prin agregarea mai multor sectoare de negociere atunci când partenerii sociali apreciază că aceasta este soluția potrivită, oferind un grad sporit de adaptabilitate.
- d) Libertate de decizie pentru autoreglementare – noile comitete își stabilesc structura, regulile interne și modul de lucru prin acorduri de asociere și regulamente proprii, ceea ce consolidează autonomia partenerilor sociali.
- e) Extinderea atribuțiilor și rolului comitetelor sectoriale – acestea primesc noi competențe: sprijinirea formării profesionale duale, promovarea egalității de șanse. În acest fel, comitetele sectoriale devin actori cheie în corelarea calificărilor cu cerințele pieței muncii și în dezvoltarea capitalului uman.

Impactul socioeconomic

Implementarea noului cadru legislativ pentru comitetele sectoriale va genera efecte pozitive semnificative asupra pieței muncii și asupra competitivității economiei românești. Prin consolidarea rolului partenerilor sociali și prin instituționalizarea mecanismelor de dialog sectorial, se asigură o mai bună corelare între nevoile reale ale angajatorilor și oferta de competențe a forței de muncă. Această adaptare continuă a standardelor ocupaționale și a calificărilor la dinamica sectoarelor economice contribuie la reducerea decalajelor dintre formarea profesională și cererea de pe piață, sporind gradul de ocupare, productivitatea și atractivitatea investițională a României. Totodată, prin recunoașterea și valorizarea calificărilor dobândite, proiectul va sprijini mobilitatea profesională și incluziunea socială, reducând riscul de șomaj structural și consolidând coeziunea socială.

Impactul financiar

Aplicarea noilor prevederi ar putea genera un impact financiar limitat, în funcție de numărul de comitete sectoriale sau multisectoriale care se vor constitui. Totuși, aceste cheltuieli sunt

marginale raportat la beneficiile socio-economice anticipate și se încadrează în sfera unor alocări rezonabile, justificabile prin valoarea adăugată pe care o aduc în materie de corelare a calificărilor cu cerințele pieței muncii. De asemenea, posibilitatea constituirii comitetelor multisectoriale poate conduce la un număr efectiv mai redus de structuri, ceea ce limitează corespunzător impactul bugetar potențial.

Consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ

În perioada martie–iunie 2025, inițiatorii au organizat o serie de consultări, la care au participat cele cinci confederații sindicale reprezentative, precum și cele două confederații patronale reprezentative, în urma cărora s-a conturat forma actuală a proiectului legislativ, prin integrarea propunerilor formulate și prin negocieri care au permis armonizarea pozițiilor acolo unde existau inițial divergențe.

III. SOLUȚIA LEGISLATIVĂ

Soluția propusă constă în modificarea și completarea Legii nr. 132/1999, prin modificarea și completarea articolelor existente referitoare la comitetele sectoriale (art. 4, 4¹–4¹³), precum și prin introducerea a cinci noi articole (4¹⁴–4¹⁸), într-un ansamblu coerent care consacră statutul juridic, mecanismele de constituire, atribuțiile, resursele de finanțare și procedurile de reorganizare sau de dizolvare a comitetelor sectoriale și multisectoriale.

Am avut în vedere în special adaptarea textului vechi la noua realitate a sectoarelor de negociere colectivă, care au înlocuit ramurile de activitate, facilitarea agregării în comitete multisectoriale, precum și modificări ale accesului în structura comitetelor sectoriale deja existente pentru organizațiile patronale și sindicale reprezentative actualmente sau care își vor dobândi reprezentativitatea în viitor.

IV. CONCLUZII

Prin prezentul proiect se creează un cadru legislativ coerent și complet pentru înființarea și funcționarea comitetelor sectoriale și multisectoriale. Aceste structuri devin, în mod real, instrumente de dialog social și de corelare a formării profesionale cu cerințele pieței muncii.

Adoptarea modificărilor propuse va conduce la:

- consolidarea rolului partenerilor sociali în definirea și implementarea politicilor de formare profesională;
- creșterea transparenței și predictibilității în constituirea și funcționarea comitetelor sectoriale;

- asigurarea unei finanțări sustenabile și responsabile;
- adaptarea sistemului de calificări la transformările economice și sociale actuale;
- promovarea incluziunii sociale și a egalității de șanse pe piața muncii.

În ansamblu, soluția legislativă propusă asigură atât consolidarea cadrului instituțional, cât și modernizarea mecanismelor prin care comitetele sectoriale pot contribui efectiv la dezvoltarea capitalului uman și la competitivitatea economiei românești.

Inițiatori,

dep. Alin/~~Bogdan~~ Stoica

dep. ~~Raluca~~ Turcan →